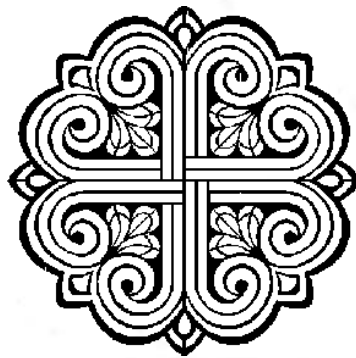
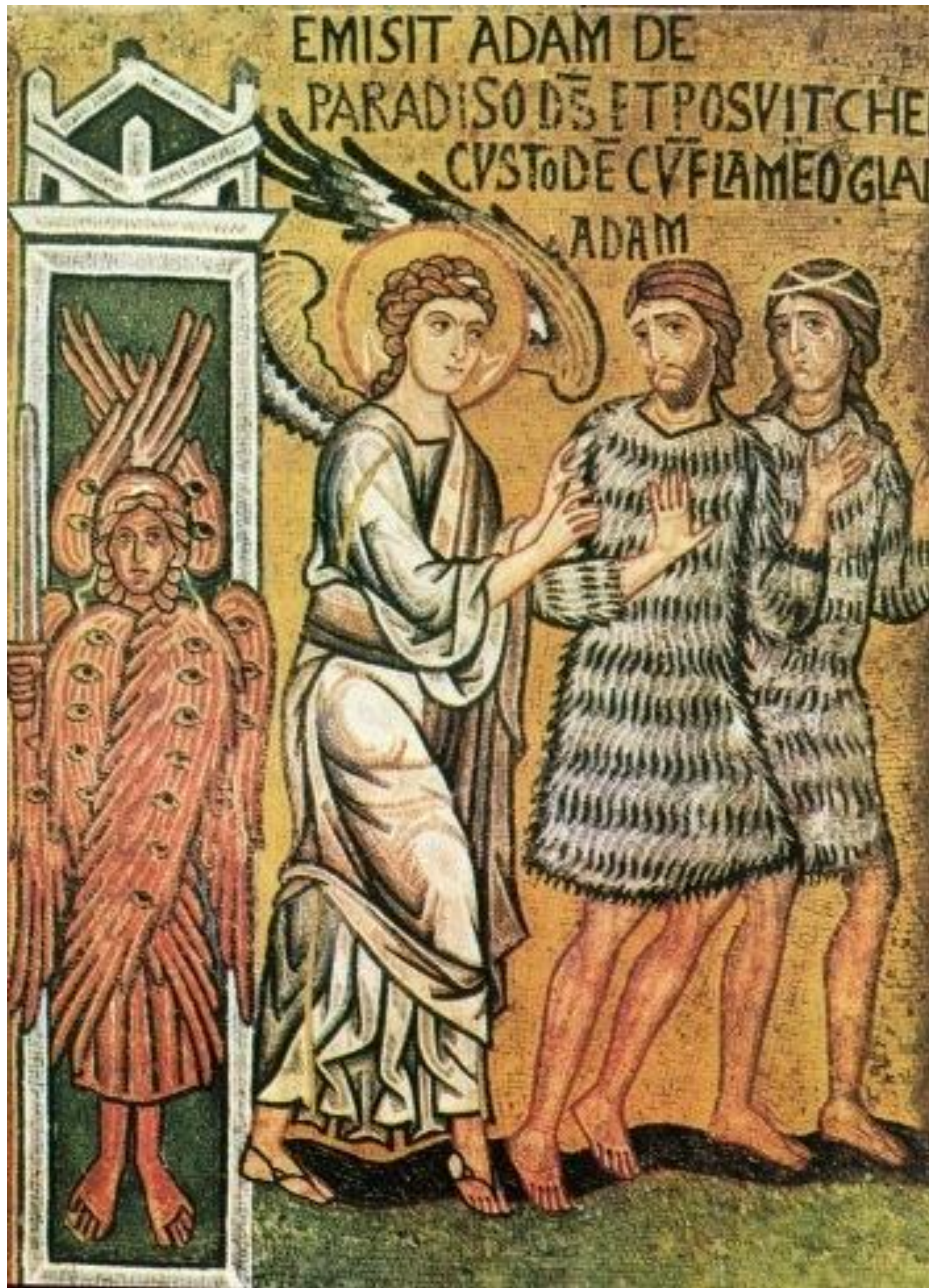

ΤΥΠΙΚΗ ΔΙΑΤΑΞΗ ΑΚΟΛΟΥΘΙΩΝ

Άπό 6η έως 12η Μαρτίου
2022

Επιμέλεια
naxioimelistes.blogspot.gr

6. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΗΣ ΤΥΡΙΝΗΣ. «*Ανάμνησις τῆς ἀπὸ τοῦ παραδείσου ἐξορίας τοῦ πρωτοπλάστου Ἀδάμ*». Τῶν ἐν Ἀμορίῳ 42 μαρτύρων (†845). Μνήμη τῆς εὐρέσεως τοῦ τ. σταυροῦ ὑπὸ τῆς ἁγίας Ἐλένης (326). Ἦχος δ', ἑωθινὸν δ' (Τ.Μ.Ε., διατάξεις Τριωδίου §§14-16).

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «*Ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν*»· κοντάκιον «*Ὡς εὐσεβείας κήρυκας*».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Μετὰ τὰ συνήθη, εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*», ἀναστάσιμα 6, τοῦ Τριωδίου 4, Δόξα, «*Ἐκάθισεν Ἀδάμ*», Καὶ νῦν, «*Ὁ διὰ σὲ θεοπάτωρ*». Εἴσοδος κ.λπ.. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, «*Ἐξεβλήθη Ἀδάμ*», Καὶ νῦν, «*Ὁ ποιητὴς καὶ λυτρωτὴς μου*». Ἀπολυτίκιον «*Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως*», Δόξα, Καὶ νῦν, «*Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον*».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα τοῦ ἤχου, Δόξα, τὸ ἐν τῷ Τριωδίῳ διὰ τὴν λιτὴν ἰδιόμελον «*Ἥλιος ἀκτῖνας*», Καὶ νῦν, θεοτοκίον «*Μυστικῶς ἀνυμνοῦμεν*», τὰ τριαδικὰ «*Ἄξιον ἐστί*», τρισάγιον κ.λπ. καὶ τὰ 3 κατανυκτικὰ τροπάρια «*Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε*» κ.λπ..

Εἶδησις. Κατὰ τὴν παροῦσαν ἑβδομάδα θὰ τελεσθοῦν δύο θεῖαι λειτουργίαι προηγιασμένων δώρων.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» τὸ ἀπολυτίκιον «*Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως*», Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, «*Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον*». [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ πολυέλεος «*Ἐπὶ τῶν ποταμῶν Βαβυλῶνος*».] Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα κατὰ σειράν καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινόν (δ')· μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, τὰ τροπάρια «*Τῆς μετανοίας*» κ.λπ., ὡς συνήθως ἐν τῷ Τριωδίῳ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τοῦ Τριωδίου· ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὰ μεσώδια καθίσματα τοῦ Τριωδίου· ἀφ' ς' κοντάκιον καὶ οἶκος τοῦ Τριωδίου, τὸ μηνολόγιον καὶ τὸ ὑπόμνημα τοῦ Τριωδίου.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «*Ὡς ἐν ἠπείρῳ πεζεύσας*»· «*Τὴν τιμιωτέραν*», ὁ εἶρμος «*Θεὸν ἀνθρώποις*».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «*Ἅγιος Κύριος*» κ.λπ., τὸ δ' ἀναστάσιμον «*Ταῖς ἀρεταῖς ἀστράψαντες*» καὶ τὰ δύο τοῦ Τριωδίου.

Εἰς τοὺς Αἴνοις ἀναστάσιμα 5 καὶ τοῦ Τριωδίου ἰδιόμελα 3 «*Οἶμοι! ὁ Ἀδάμ*» κ.λπ., Δόξα, «*Ἐφθασε καιρὸς*», Καὶ νῦν, «*ὑπερευλογημένη*», δοξολογία μεγάλη, «*Σήμερον σωτηρία*».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ συνήθη ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς 4 τροπάρια τοῦ ἤχου καὶ ἡ ς' ᾠδὴ τοῦ κανόνος τῆς Τυρινῆς εἰς 4]. Μετὰ τὴν εἴσοδον ἀπολυτίκια «*Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως*» καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον

τοῦ Τριωδίου «*Τῆς σοφίας ὁδηγέ*». Προκείμενον καὶ ἀλληλουι-
άριον* τὰ εἰδικὰ τῆς Κυριακῆς (βλέπε ἐν τῷ Τριωδίῳ)· Ἀπό-
στολος: Κυρ. τῆς τυρινῆς, «*Νῦν ἐγγύτερον ἡμῶν ἡ σωτηρία*»
(Ῥωμ. ιγ' 11-ιδ' 4)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, «*Ἐὰν ἀφῆτε τοῖς ἀν-
θρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν*» (Μτθ. ζ' 14-21). «*Ἄξιον
ἐστίν*». Κοινωνικὸν «*Αἰνεῖτε*», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ ἐσπέρας. Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «*Τὸ
φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως*»· κοντάκιον «*Τῆς σοφίας, ὁδηγέ*».

Εἰς τὸν ἐσπερινόν. Ὁ προοιμιακός (ἄνευ Ψαλτηρίου). Εἰς
τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*» (λεγόμενον σύντομον) ἀπὸ τοῦ στίχου
«*Ἐξάγαγε ἐκ φυλακῆς*» τὰ 4 κατανυκτικὰ τοῦ δ' ἤχου (ζήτει
αὐτὰ ἐν τέλει τοῦ Τριωδίου) «*Ἦθελον δάκρυσιν ἐξαιεῖψαι*»
κ.λπ., προσόμοια τοῦ Τριωδίου 3 «*Ἐγκρατεία τὴν σάρκα*» κ.λπ.
(ζήτει τῇ Κυριακῇ τῆς Τυρινῆς ἐσπέρας) καὶ τοῦ Μηναίου
(Μαρτίου 7) ἕτερα 3, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ ἐν συνεχείᾳ προσόμοι-
ον θεοτοκίον. Εἴσοδος μετὰ θυμιατοῦ (ἢ τις γίνεται ἐν πάσαις
ταῖς Κυριακαῖς τῆς μεγ. Τεσσαρακοστῆς εἰς τὸ λυχνικόν, διὰ τὰ
μεγάλα προκείμενα), «*Φῶς ἰλαρὸν*» καὶ τὸ μέγα προκείμενον
«*Μὴ ἀποστρέψης*», κατὰ τὴν ἐν τῷ Τριωδίῳ τάξιν. Ἡ ἐκτενής
«*Εἶπωμεν πάντες*», «*Καταζήωσον*» καὶ τὰ λοιπὰ. Ἀπόστιχα, τὸ
ιδιόμελον τοῦ Τριωδίου «*Ἔλαμψεν ἡ χάρις σου*» δις καὶ τὸ μαρ-
τυρικὸν «*Ὁ ἐνδοξαζόμενος*» ἅπαξ, εἰς τοὺς στίχους αὐτῶν,
Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ προσόμοιον θεοτοκίον «*Τῶν ἀγγέλων αἱ τά-
ξεις*». «*Νῦν ἀπολύεις*», τρισάγιον κ.λπ., «*Ὅτι σοῦ ἐστίν*», οἱ χο-
ροὶ τὰ τροπάρια «*Θεοτόκε παρθένε*», «*Βαπτιστὰ τοῦ Χριστοῦ*»,
κ.λπ.: «*Κύριε, ἐλέησον*» (μ'), Δόξα, Καὶ νῦν, «*Τὴν τιμιωτέραν*»,
«*Ἐν ὀνόματι Κυρίου εὐλόγησον, πάτερ*»· ὁ ἱερεὺς «*Ὁ ὦν εὐλο-
γητός*», «*Ἐπουράνιε βασιλεῦ*», αἱ τρεῖς μεγ. μετάνοιαι μετὰ τῆς
οἰκειᾶς εὐχῆς, καὶ ἡ (μεγ.) ἀπόλυσις «*Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς
ἡμῶν*» (ἐν ἧ μνημονεύεται ὁ ἅγιος τῆς ἐπομένης ἡμέρας)· πρὸ
τοῦ «*Δι' εὐχῶν*» ὁ β' χορὸς ψάλλει τὸ «*Πάντων προστατεύεις,
ἀγαθή*», κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ὁποίου παρέχεται διὰ τοῦ

---

* Οἱ στίχοι τοῦ ἀλληλουιarioύ· α' «*Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι τῷ Κυρίῳ
καὶ ψάλλειν τῷ ὀνόματί σου, ὕψιστε*», β' «*Τοῦ ἀναγγέλλειν τὸ πρῶτὸν τὸ ἔλεός σου
καὶ τὴν ἀλήθειάν σου κατὰ νύκτα*».

ιερέως ἢ συγχώρησις, καὶ εἶτα τὸ «*Δι' εὐχῶν*» (Τ.Μ.Ε., διατάξεις Τριωδίου §17).

Εἶδησις. Ἡ τάξις αὕτη τηρεῖται κατὰ τοὺς κατανοκτικούς ἐσπερινούς καὶ τῶν ἐπομένων πέντε Κυριακῶν τῶν νηστειῶν, ἐναλλασσομένων τῶν κατανοκτικῶν τροπαρίων τῶν ἤχων ἐκάστης ἐβδομάδος καὶ τῶν λοιπῶν τροπαρίων τοῦ Τριωδίου.

7. † Καθαρὰ Δευτέρα. Τῶν ἐν Χερσῶνι ἐπισκοπευσάντων ἱερομαρτύρων (δ' αἰ.). Λαυρεντίου ὁσίου τοῦ Μεγαρέως.

Ἄρχεται ἡ ἀγία καὶ μεγάλη Τεσσαρακοστή

Τῇ Δευτέρᾳ πρῶτὴ παραλείπεται τὸ μεσονυκτικὸν «*διὰ τὴν τῆς ἐσπέρας παράκλησιν*».

Εἰς τὸν ὄρθρον. «*Εὐλόγητὸς ὁ Θεός*», «*Βασιλεῦ οὐράνιε*», τρισάγιον κ.τ.λ., «*Κύριε, ἐλέησον*» (ιβ'), Δόξα, Καὶ νῦν, «*Ἐν ὀνόματι Κυρίου εὐλόγησον, πάτερ*», καὶ ὁ ἱερεὺς εὐθύς* «*Δόξα τῇ ἀγία καὶ ὁμοουσίᾳ*», ὁ δὲ ἀναγνώστης τὸν ἐξάψαλμον. Τὰ εἰρηνικὰ καὶ ἡ ἐκφώνησις «*Ὅτι πρέπει σοι*».

ΤΡΙΑΔΙΚΑ. Εἰς τὸν ἤχον τῆς ἐβδομάδος (δ' ἤχος) τὸ ἀλληλουιάριον τετράκις μὲ τοὺς στίχους αὐτοῦ «*Ἐκ νυκτὸς ὀρθρίζει*» κ.λπ., ὡς ἐν τῷ Ὠρολογίῳ, μεθ' ὃ τοὺς ἐν τῷ τέλει τοῦ Τριωδίου τριαδικοὺς ὕμνους** τοῦ ἤχου τῆς ἐβδομάδος. [Τὰ ἐνδιάτακτα 3 καθίσματα τοῦ Ψαλτηρίου.] Μικρὰ συναπτή.

---

* Τὸ μεσονυκτικὸν καὶ τὰ τροπάρια «*Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου*» κ.λπ. παραλείπονται μόνον σήμερον· ἐν ταῖς λοιπαῖς ἡμέραις τῆς Τεσσαρακοστῆς λέγονται ὡς συνήθως· [ἐν δὲ ταῖς ἱεραῖς μοναῖς] λέγονται καὶ οἱ δύο ψαλμοὶ 19 καὶ 20 ὡς ἐν τῷ Ὠρολογίῳ.

** Ἰστέον, ὅτι ἡ συμπλήρωσις τῶν τριαδικῶν ὕμνων γίνεται ὡς ἐξῆς. Τοῦ 1ου τροπαρίου μὲ τὸ χαρακτηριστικὸν τῆς ἡμέρας (Δευτέρα: «*προστασίαις τῶν ἀσωμάτων, σῶσον ἡμᾶς*». Τρίτη: «*πρεσβείαις τοῦ προδρόμου, σῶσον ἡμᾶς*». Τετάρτη καὶ Παρασκευή: «*δυνάμει τοῦ σταυροῦ σου, σῶσον ἡμᾶς*». Πέμπτη: «*πρεσβείαις τῶν ἀποστόλων, σῶσον ἡμᾶς*»).

Τοῦ 2ου τροπαρίου μὲ τὸ χαρακτηριστικὸν τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ (π.χ. «*πρεσβείαις τοῦ ὁσίου, σῶσον ἡμᾶς*» ἢ «*πρεσβείαις τῆς ἀθληφόρου...*» ἢ «*πρεσβείαις τῶν μαρτύρων...*» ἢ «*πρεσβείαις τοῦ ἱεράρχου, σῶσον ἡμᾶς*» κ.λπ.). Ἄν ὁμοῦς ὁ ναὸς τιμᾶται ἐπ' ὀνόματι δεσποτικῆς ἢ θεομητορικῆς ἑορτῆς, ἡ συμπλήρωσις τοῦ 2ου τροπαρίου γίνεται ὅπως καὶ τοῦ α', πλὴν τῆς Πέμπτης,

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ εἰς τὴν α΄ στιχολογίαν, τὰ κατανουκτικὰ τοῦ ἤχου τῆς ἐβδομάδος (Δευτέρας τοῦ δ΄ ἤχου, ἅ περ ζῆτει εἰς τὸ τέλος τοῦ Τριωδίου). Εἰς τὴν β΄ καὶ γ΄ στιχολογίαν τὰ καθίσματα τῆς ἡμέρας τοῦ Τριωδίου (Δευτέρας α΄ ἐβδομάδος «*Τῆς νηστείας τῇ θεία ἀπαρχῇ*» κ.λπ.).

Ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα, τὸ «*Σῶσον, ὁ Θεός*», «*Κύριε, ἐλέησον*» (ιβ΄) καὶ ἡ ἐκφώνησις «*Ἐλέει καὶ οἰκτιρμοῖς*». Ἐν συνεχείᾳ στιχολογοῦνται αἱ ἐννέα βιβλικαὶ ᾠδαὶ κατὰ τὴν τάξιν αὐτῶν. Εἶτα ψάλλονται ἢ ἀναγινώσκονται, ἄνευ προῦμνίου ἢ στίχου τινός, οἱ κανόνες ὡς ἐξῆς· εἰς ὅσας ᾠδὰς ὑπάρχουν τριώδια προηγεῖται ὁ κανὼν τοῦ Μηναίου μετὰ τῶν εἰρμῶν αὐτοῦ καὶ ἔπονται τὰ τριώδια, εἰς δὲ τὰς λοιπὰς ᾠδὰς μόνον ὁ κανὼν τοῦ Μηναίου. Εἰς τὸ τέλος τῆς γ΄ ᾠδῆς τοῦ κανόνος τοῦ Μηναίου ψάλλεται πάλιν ὁ εἰρμὸς αὐτῆς (ἐννοεῖται ὅτι, ἂν μετὰ τὸ Μηναιὸν ἀνεγνώσθησαν τριώδια, τότε ψάλλεται ὁ εἰρμὸς τοῦ β΄ τριωδίου), αἴτησις, ἐκφώνησις «*Ὅτι σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν*» καὶ τὸ μεσῶδιον κάθισμα τοῦ Μηναίου μετὰ τοῦ θεοτοκίου ἢ (Τετάρτη καὶ Παρασκευῇ) τοῦ σταυροθεοτοκίου. Εἰς τὸ τέλος τῆς ς΄ ᾠδῆς τοῦ κανόνος τοῦ Μηναίου (ἢ τοῦ τριωδίου) ψάλλεται πάλιν ὁ εἰρμὸς αὐτῆς, αἴτησις καὶ ἐκφώνησις «*Σὺ γὰρ εἶ ὁ βασιλεύς*». Εἶτα ἀντὶ κοντακίου τὸ ἐνδιάτακτον μαρτυρικὸν κάθισμα (ζῆτει ἐν τέλει τοῦ Τριωδίου· τὸ τυχὸν κοντάκιον τοῦ Μηναίου καταλιμπάνεται), καὶ τὸ συναξάριον. (Σημειωτέον ὅτι ἐν τῇ η΄ ᾠδῇ πρὸ τοῦ τριαδικοῦ, ἀντὶ τοῦ Δόξα, λέγομεν «*Εὐλογοῦμεν Πατέρα, Υἱὸν καὶ ἅγιον Πνεῦμα, τὸν Κύριον...*»).

Εἰς τὸ «*Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν*» ὁ εἰρμὸς τῆς η΄ ᾠδῆς τοῦ β΄ τριωδίου, «*Τὴν Θεοτόκον καὶ μητέρα*» καὶ στιχολογοῦμεν τὸ «*Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον*» ἐπισυνάπτοντες «*Τὴν τιμιωτέραν*»· εἶτα ὁ εἰρμὸς τῆς θ΄ ᾠδῆς τοῦ β΄ τριωδίου καὶ τὸ «*Ἄξιον ἐστίν*». Αἴτησις, καὶ ἐκφώνησις «*Ὅτι σὲ αἰνοῦσι*».

ἀφιερωμένης οὔσης καὶ εἰς τὸν ἅγιον Νικόλαον, καθ' ἣν ἡ συμπλήρωσις γίνεται μὲ τὸ «*πρεσβεῖαις τοῦ ἱεράρχου, σῶσον ἡμᾶς*».

Τοῦ 3ου τριαδικοῦ ὕμνου ἡ συμπλήρωσις γίνεται ἀείποτε μὲ τὸ «*διὰ τῆς Θεοτόκου, ἐλέησον ἡμᾶς*».

ΦΩΤΑΓΩΓΙΚΟΝ* ψάλλεται (ἐκ τρίτου) τὸ τοῦ ἤχου τῆς ἑβδομάδος ἀντὶ ἑξαποστειλαρίου. [Μετὰ τοὺς ψαλμοὺς τῶν αἰνῶν] στιχηρὰ αἰνῶν δὲν ψάλλονται, ἀλλ' εὐθύς «Σοὶ δόξα πρέπει» καὶ ἡ δοξολογία χῦμα. Ὁ ἱερεὺς «Πληρώσωμεν τὴν ἑωθινὴν» κ.τ.λ. ὡς συνήθως.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΣΤΙΧΟΝ ΤΩΝ ΑΙΝΩΝ τὸ ἰδιόμελον τοῦ Τριωδίου δις καὶ τὸ μαρτυρικὸν ἅπαξ εἰς τοὺς οἰκείους στίχους, Δόξα, Καὶ νῦν, θεοτοκίον ἢ (Τετάρτη καὶ Παρασκευῇ) σταυροθεοτοκίον (σήμερον τὸ ἰδιόμελον «Ἐλήλυθεν ἡ νηστεία» κ.τ.λ.).

«Ἀγαθὸν τὸ ἑξομολογεῖσθαι», τρισάγιον κ.λπ., «Ἐν τῷ ναῷ ἐστῶτες», «Κύριε, ἐλέησον» (μ'), Δόξα, Καὶ νῦν, «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἐν ὀνόματι Κυρίου»· ὁ ἱερεὺς «Ὁ ὢν εὐλογητός», τὸ «Ἐπουράνιε βασιλεῦ», αἱ τρεῖς μεγάλοι μετάνοιαι μετὰ τῆς εὐχῆς «Κύριε καὶ δέσποτα τῆς ζωῆς μου» καὶ εὐθύς ἐπισυνάπτονται

Αἱ ὠραι, ἀρχόμεναι πᾶσαι μετὰ τοῦ «Δεῦτε προσκυνήσωμεν» γ', κατὰ τὴν τάξιν τοῦ Τριωδίου καὶ τοῦ Ὁρολογίου (ἀλλ' ἐν ταῖς ἐνορίαις μετὰ τὴν εὐχὴν «Κύριε καὶ Δέσποτα» παραλείπεται τὸ τρισάγιον καὶ λέγεται εὐθύς ἡ εὐχὴ ἐκάστης ὥρας). Εἰς τὴν θ' ὥραν, μετὰ τὸ τρισάγιον καὶ τὰ μετ' αὐτὸ τροπάρια «Βλέπων ὁ ληστής» κ.λπ., τὸ «Κύριε, ἐλέησον» (μ'), Δόξα, Καὶ νῦν, «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἐν ὀνόματι Κυρίου», ὁ ἱερεὺς «Δι' εὐχῶν», αἱ τρεῖς μεγάλοι μετάνοιαι μετὰ τῆς εὐχῆς «Κύριε καὶ δέσποτα» καὶ οἱ χοροὶ εἰς ἤχον πλ. δ' τοὺς μακαρισμοὺς μετ' ἐφυμνίου εἰς ἕκαστον στίχον τὸ «Μνήσθητι ἡμῶν, Κύριε, ὅταν ἔλθῃς ἐν τῇ βασιλείᾳ σου», κατὰ τὴν ἐν τῷ Τριωδίῳ καὶ Ὁρολογίῳ τάξιν. Εἶτα τὰ τροπάρια «Χορὸς ὁ ἐπουράνιος» κ.λπ., Καὶ νῦν, «Πιστεύω εἰς ἓνα Θεόν», τὸ «Ἄνες, ἄφες», τὸ «Πάτερ ἡμῶν», ὁ ἱερεὺς «Ὅτι σοῦ ἐστί», καὶ τὰ κοντάκια «Ἐπὶ τοῦ

---

* Ἰστέον ὅτι ἡ συμπλήρωσις τῶν φωταγωγικῶν γίνεται μὲ τὰ σημειωθέντα χαρακτηριστικὰ εἰς τοὺς τριαδικοὺς ὕμνους, ἀλλὰ εἰς τὰ φωταγωγικὰ κατακλείονται οὐχὶ μὲ τὸ «σῶσον ἡμᾶς», ἀλλὰ μὲ τὸ «καὶ σῶσόν με» (π.χ. «πρεσβείαις τῆς ἀθληφόρου καὶ σῶσόν με», τὸ δὲ γ' πάντοτε μὲ τὸ «πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου καὶ σῶσόν με»).

ῥους μετεμορφώθης», τὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος (βλέπε αὐτὸ εἰς τὴν ἀκολουθίαν τῶν τυπικῶν), τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, τὸ ἐνδιάτακτον μαρτυρικόν (τὸ ὁποῖον ἀνεγνώσθη καὶ μετὰ τὴν ζ΄ ᾠδὴν τῶν κανόνων), Δόξα, τὸ νεκρώσιμον «*Μετὰ τῶν ἁγίων*», Καὶ νῦν, θεοτοκίον «*Προστασία*», «*Κύριε, ἐλέησον*» (μ΄), «*Ὁ ἐν παντὶ καιρῷ*», «*Κύριε, ἐλέησον*» (γ΄), Δόξα, Καὶ νῦν, «*Τὴν τιμιωτέραν*», «*Ἐν ὀνόματι Κυρίου*», ὁ ἱερεὺς «*Ὁ Θεὸς οἰκτιρήσαι ἡμᾶς*», αἱ τρεῖς μεγάλαι μετάνοιαι, μεθ' ἧς ἄρχεται

Ὁ ἑσπερινός (ἄνευ προηγιασμένων δώρων). Μετὰ τὰς ὡς ἄνω 3 μεγ. μετάνοίας εὐθὺς «*Δεῦτε προσκυνήσωμεν*» γ΄ καὶ ὁ προοιμιακός [μετὰ τὰ εἰρηνικὰ λέγε, εἰ βούλει, τὸ ιη΄ κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου]. Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*», εἰς στίχους 6, στιχηρὰ προσόμοια τοῦ Τριωδίου 3 «*Πᾶσαν ἁμαρτίαν*» κ.λπ., καὶ 3 τοῦ ἁγίου τῆς ἐπομένης ἡμέρας ἐκ τοῦ Μηναίου, Δόξα, Καὶ νῦν, θεοτοκίον προσόμοιον τοῦ Μηναίου (ἢ ἐν Τρίτῃ καὶ Πέμπτῃ σταυροθεοτοκίον ἢ ἐν ἐκάστῃ Παρασκευῇ τὸ α΄ θεοτοκίον τοῦ ἤχου τῆς ἐβδομάδος).

Ἄνευ εἰσόδου «*Φῶς ἰλαρόν*», ὁ ἱερεὺς «*Ἐσπέρας*», ὁ ἀναγνώστης τὰ ἀναγνώσματα μετὰ τῶν οἰκείων προκειμένων καὶ τῶν στίχων αὐτῶν ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ, τὸ «*Καταζίωσον*», ὁ ἱερεὺς «*Πληρώσωμεν τὴν ἑσπερινὴν*» κ.τ.λ., ὡς συνήθως.

Εἰς τὸν στίχον ἅπαντα τοῦ Τριωδίου κατὰ τὴν ἐν αὐτῷ τάξιν. «*Νῦν ἀπολύεις*», τρισάγιον κ.λπ., εἰς ἤχον πλ. α΄ τὰ τροπάρια «*Θεοτόκε παρθένε*» κ.λπ., τὸ «*Κύριε, ἐλέησον*» (μ΄), Δόξα, Καὶ νῦν, «*Τὴν τιμιωτέραν*», «*Ἐν ὀνόματι Κυρίου*», ὁ ἱερεὺς «*Ὁ ὦν εὐλογητός*», τὸ «*Ἐπουράνιε βασιλεῦ*», αἱ 3 μεγάλαι μετάνοιαι μετὰ τῆς οἰκειᾶς εὐχῆς, τρισάγιον κ.λπ., τὸ «*Κύριε, ἐλέησον*» (ιβ΄), «*Παναγία τριάς, τὸ ὁμοούσιον κράτος*», «*Εἶη τὸ ὄνομα Κυρίου*» τρίς (χϋμα), Δόξα, Καὶ νῦν, ὁ ἀναγνώστης τοὺς ψαλμοὺς λγ΄ (33) «*Εὐλογήσω τὸν Κύριον*» καὶ ρμδ΄ (144) «*Ἐψώσω σε, ὁ Θεός μου*» καὶ ἀπόλυσις (ἐν τῇ ὁποίᾳ μνημονεύεται ὁ ἅγιος τῆς ἐπομένης ἡμέρας).

Σημείωσις. Ὁ ρμδ΄ ψαλμὸς «*Ἐψώσω σε, ὁ Θεός μου*», καλούμενος ἐπίσης καὶ «*στίχος τῆς τραπέζης*», καταλιμπάνεται διὰ τὴν νηστείαν τῇ Δευτέρᾳ καὶ Τρίτῃ τῆς α΄ ἐβδομάδος τῶν νηστειῶν.

Τῆ Δευτέρᾳ ἑσπέρας. Τὸ μέγα ἀπόδειπνον, κατὰ τὴν συνήθη ἐν τῷ Ὁρολογίῳ τάξιν· μετὰ τὴν δοξολογίαν ψάλλεται τὸ ἐνδιάτακτον τμημα τοῦ μεγ. κανόνος μετὰ τῶν εἰρμῶν, ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ (τὰ τροπάρια ἐκάστης ᾠδῆς μὲ στίχον «Ἐλέησόν με, ὁ Θεός, ἐλέησόν με», Δόξα, τὸ τριαδικόν, Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον). Μόνον κατὰ τὴν α΄ ἑβδομάδα τῶν νηστειῶν, μετὰ τὸ «Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου», ὁ ἱερεὺς ἐκ τῶν βημοθύρων ἀναγινώσκει τὸ οἰκεῖον Εὐαγγέλιον τῶν παννυχίδων (σήμερον τῆς Δευτέρας, «Βλέπετε μὴ πλανηθῆτε», Λκ. κα΄ 8-36). Εἰς τὴν ἀπόλυσιν πρὸ τοῦ «Δι' εὐχῶν» ψάλλεται τὸ τροπάριον «Πάντων προσστατεύεις» (ἐν Τρίτῃ καὶ Πέμπτῃ ἑσπέρας τὸ «Σφαγὴν σου τὴν ἄδικον»).

Εἰδήσεις. 1. Εἰς τοὺς ἱκετευτικοὺς στίχους τοῦ μεγάλου ἀποδείπνου «Παναγία δέσποινα Θεοτόκε» ψάλλεται μετὰ τὸν στίχον «Ὅσοι θεοφόροι πατέρες ἡμῶν» καὶ στίχος τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, ἔτι δέ, εἰ ὁ τυχὼν ἅγιος, οὗ τινος ἐψάλη ὁ ἑσπερινός, εἶναι ἐορταζόμενος, καὶ στίχος αὐτοῦ (παράβαλε Τ.Μ.Ε., 10 Φεβρ., §13).

2. Ἐπίσης τὰ ἐν τῷ Ὁρολογίῳ τροπάρια ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν «Ἔτερα τροπάρια ψαλλόμενα ἡμέραν παρ' ἡμέραν», λέγονται τὴν ἑσπέραν ἐκάστης Τρίτης καὶ Πέμπτης ἀντὶ τῶν «Φώτισον τοὺς ὀφθαλμούς μου» κ.λπ..

3. Τμήματα τοῦ μεγάλου κανόνος, ὡς ἔχουν ἐν τῷ Τριωδίῳ, ψάλλονται μόνον τὴν α΄ ἑβδομάδα τῶν νηστειῶν.

4. Τῆ Παρασκευῇ ἑσπέρας ἀναγινώσκειται τὸ μικρὸν ἀπόδειπνον, ψάλλεται ὁ κανὼν τοῦ Ἀκαθίστου καὶ ἀναγινώσκειται μία στάσις τῶν Χαιρετισμῶν.

8. Τρίτη. Θεοφυλάκτου ἐπισκόπου Νικομηδείας (†842-5), Ἑρμοῦ ἀποστόλου (α΄ αἰ.).

Τῆ Τρίτῃ πρωί. Τὸ μεσονυκτικόν (ὃ περ ἀπὸ σήμερον λέγεται εἰς πάσας τὰς καθημερινὰς τῆς μεγ. Τεσσαρακοστῆς), ὁ ὀρθρος τῆς ἡμέρας, αἱ ᾄραι καὶ ὁ ἑσπερινὸς τῆς ἐπομένης ἄνευ προηγιασμένης (Τ.Μ.Ε., διατάξεις Τριωδίου §18 καὶ §19).

Εἰς τὸν ἑσπερινόν (Τ.Μ.Ε., 9 Μαρτ. §1). Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», εἰς στίχους 6, προσόμοια τοῦ Τριωδίου 3 «Βρώσει πάλαι πικρᾶ» κ.λπ. καὶ τῶν ἁγίων (9 Μαρτίου) ἕτερα 3 προσόμοια «Φέροντες τὰ παρόντα» κ.λπ., Δόξα, Καὶ νῦν, εὐθὺς τὸ ἐξῆς

ὁμόηχον σταυροθεοτοκίον (ἐκ τῆς 14ης Μαρτ.) πρὸς «Ὅτε ἐκ τοῦ ξύλου σε»·

Ὅτε ἐν σταυρῷ σε ἡ ἀμνάς, ἄρνα τὸν οἰκεῖον ἐώρα κατακεντούμενον, ἥλοις ὠλοφύρετο ἐκπληττομένη σφοδρῶς, καὶ δακρῦουσα ἔλεγε· Πῶς θνήσκεις υἱέ μου, θέλων τὸ χειρόγραφον τοῦ πρωτοπλάστου Ἀδάμ, ρῆξαι καὶ θανάτου λυτρῶσαι, ἅπαν τὸ ἀνθρώπινον; Δόξα, τῇ οἰκονομίᾳ σου φιλόανθρωπε.

Ἄνευ εἰσόδου «Φῶς ἰλαρόν», τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Τριωδίου καὶ τὰ ἀπόστιχα τῆς ἡμέρας ἐκ τοῦ Τριωδίου «*Νηστείαν οὐκ ἀποχήν*» κ.λπ. μετὰ τοῦ αὐτόθι Δόξα, Καὶ νῦν, σταυροθεοτοκίου. «*Νῦν ἀπολύεις*», τρισάγιον κ.λπ., τὸ ἀπολυτίκιον τῶν μαρτύρων «*Τὰς ἀληθόνας τῶν ἀγίων*» καὶ εὐθύς τὰ «*Θεοτόκε παρθένε*» καὶ τὰ λοιπὰ ὡς συνήθως (ἐν τῇ ἀπολύσει, οἱ ἅγιοι τῆς 9ης Μαρτίου).

Τῇ Τρίτῃ ἑσπέρας. Τὸ μέγα ἀπόδειπνον μετὰ τοῦ β' τμήματος τοῦ μεγ. κανόνος· εἰς τοὺς ἱκετευτικούς στίχους «*Παναγία δέσποινα Θεοτόκε*» ψάλλεται μετὰ τὸν στίχον τοῦ ἀγίου τοῦ ναοῦ καὶ ὁ ἐξῆς στίχος τῶν ἀγίων «*Ἅγιοι τεσσαράκοντα μάρτυρες, πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἡμῶν τῶν ἀμαρτωλῶν*»· Εὐαγγέλιον τῆς Τρίτης τῶν παννυχίδων «*Προσέχετε τὴν ἐλεημοσύνην*» (Μτθ. ζ' 1-13)· εἰς τὴν συγχώρησιν «*Σφαγὴν σου τὴν ἄδικον*».

Διατάξεις καθημερινῶν Τεσσαρακοστῆς

1. Καθ' ἐκάστην ἀπὸ Δευτέρας ἕως Παρασκευῆς τὸ πρῶν τῶν ἑβδομάδων τῆς Τεσσαρακοστῆς διεξάγονται αἱ ἀκολουθίαι τοῦ μεσονυκτικοῦ, τοῦ ὄρθρου τῆς ἡμέρας, τῶν ὠρῶν καὶ τοῦ ἑσπερινοῦ τῆς ἐπομένης, ὡς περιγράφεται κατὰ τὴν παροῦσαν α' ἑβδομάδα.

2. Ὁ ἑσπερινὸς τελεῖται μετὰ τῶν προηγιασμένων ἐκάστη Τετάρτη καὶ Παρασκευῆ, ταῖς δὲ λοιπαῖς τρεῖς ἡμέραις ἄνευ προηγιασμένης, ἐκτὸς εἰ τύχοι μνήμη ἑορταζομένου ἀγίου, κατὰ τὰ ἐν τῷ Τυπικῷ διαλαμβανόμενα (Τ.Μ.Ε., διατάξεις Τριωδίου §§20-21). Συμφώνως μὲ ἀρχαῖα Τυπικὰ εἶναι δυνατὴ ἡ τέλεσις προηγιασμένης καὶ εἰς τὰς λοιπὰς τρεῖς νηστησίμους ἡμέρας, ἂν ἡ ἀνάγκη τὸ ἀπαιτῇ (πρβλ. Σύστημα Τυπικοῦ §1708 ὑποσημ. 1169, καὶ §1714 ὑποσημ. 1177).

3. Ἐν τῇ ἀπολύσει τοῦ ἑσπερινοῦ (τελουμένου συνήθως τὸ πρῶν τῆς προηγουμένης) καὶ τοῦ μεγάλου ἀποδείπνου μνημονεύεται ὁ ἅγιος τῆς ἐπομένης ἡμέρας ὁ ἔχων ἀκολουθίαν ἐν τῷ Μηναιῷ.

4. Ἐὰν τύχη μνήμη ἑορταζομένου ἀγίου ἐν ταῖς νηστησίμοις ἡμέραις, τελεῖται προηγιασμένη (Τ.Μ.Ε., διάταξις Τριωδίου §22), ἐν δὲ τῇ ἀπολύσει μνημονεύεται ὁ ἑορταζόμενος ἅγιος. Ἐὰν τυχὸν προηγηθῆ καὶ ἑόρτιος ὄρθρος, ψάλλονται καταβασίαι «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου» (Τ.Μ.Ε. 10 Φεβρ., 24 Φεβρ., 9 Μαρτίου, καὶ Προθεωρία §27). [Ἐπίσης εἶναι δυνατὸν μνήμη ἑορταζομένου ἀγίου συμπίπτουσα ἐν καθημερινῇ τῆς μεγ. Τεσσαρακοστῆς νὰ μετατεθῆ ἐν Σαββάτῳ ἢ Κυριακῇ (Σύνοδος ἐν Λαοδικείᾳ ἔτους 362, κανόνες μθ' καὶ να').]

9. Τετάρτη. † Τῶν ἀγίων τεσσαράκοντα μαρτύρων τῶν ἐν τῇ λίμνῃ τῆς Σεβαστείας μαρτυρησάντων (†320).

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν ψάλλονται τὰ διὰ τοὺς αἴνους ἰδιόμελα τῶν μαρτύρων «Χορὸς τετραδεκαπύρσευτος», «Τὴν τετραδεκάριθμον χορείαν», «Ἀληθείας κρατῆρα», Δόξα, «Τὴν λίμνην ὡς παράδεισον» (βλέπε εἰς τὸν στίχον τῶν αἴνων), Καὶ νῦν, θεοτοκίον «Ἀδιόδευτε πύλη», τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον «Τὰς ἀληθόνας τῶν ἀγίων».

Εἰς τὸν ὄρθρον (ἑορτάσιμον). Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» ἀπολυτίκιον «Τὰς ἀληθόνας τῶν ἀγίων», Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, θεοτοκίον «Τοῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένου». [Τὸ ψαλτήριον τῆς ἡμέρας.] Τὰ καθίσματα κατὰ σειρὰν καὶ ἡ τάξις τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ ὄρθρου, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ· Εὐαγγέλιον τῶν μαρτύρων, Τρ. ιβ' ἐβδ. Λουκᾶ, «Προσέχετε ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων» (Λκ. κα' 12-19). Κανόνες, ὁ μικρὸς παρακλητικὸς τῆς Θεοτόκου μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ ὁ τῶν μαρτύρων· ἀπὸ γ' καὶ ζ' ᾠδῆς ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἄπας γηγενῆς». Τὸ ἐξαποστειλάριον τῶν μαρτύρων καὶ τὸ θεοτοκίον. Εἰς τοὺς αἴνους τὰ 3 προσόμοια τῶν ἀγίων «Δεῦτε μαρτυρικὴν» κ.λπ. εἰς 4, Δόξα, «Ἀθλοφόροι Χριστοῦ», Καὶ νῦν, θεοτοκίον «Μακαρίζομέν σε»· δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον.

ΩΡΑΙ. Εὐθὺς «Δεῦτε προσκυνήσωμεν» (γ'), καὶ αἱ ὥραι λιταί, λέγοντες εἰς ἐκάστην χῦμα, μετὰ μὲν τοὺς ψαλμούς, Δόξα, «Τὰς ἀληθόνας», Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον τῆς ὥρας, μετὰ δὲ τὸ τρισάγιον κ.λπ. τὸ κοντάκιον τῶν μαρτύρων «Πᾶσαν στρατιάν». Εἰς τὴν θ' ὥραν συνάπτονται, ὡς συνήθως, οἱ μακαρισμοὶ (μὲ μόνον τὸ κοντάκιον τῶν ἀγίων) κ.τ.λ.· μετὰ τὸ «Ὁ

Θεὸς οἰκτιρήσαι ἡμᾶς» καὶ τὴν εὐχὴν «Παναγία Τριάς τὸ ὁμοούσιον κράτος» ὁ ἱερεὺς τὴν (μικρὰν) ἀπόλυσιν καὶ τὸ «Δι' εὐχῶν», μεθ' ὃ ἄρχεται

Ὁ ἑσπερινὸς μετὰ τῆς ἰ. ἀκολουθίας τῶν προηγιασμένων δώρων. Ὁ ἱερεὺς «*Εὐλογημένη ἡ βασιλεία*». «*Δεῦτε προσκυνήσωμεν*» τρεῖς καὶ ὁ προοιμιακός. Τὰ εἰρηνικά, καὶ τὸ ιη' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου («*Πρὸς Κύριον*»). Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*» εἰς στίχους 10, τὸ ἐν τῷ Τριωδίῳ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας «*Νηστεύοντες, ἀδελφοί*» δῖς, τὸ μαρτυρικὸν «*Εἴ τις ἀρετὴ*» ἅπαξ, προσόμοια τῆς σειρᾶς 3 «*Φεγγοβόλους ὑμᾶς*» κ.λπ. καὶ ἐκ τοῦ Μηναιίου τὰ 3 ἰδιόμελα τῶν ἁγίων «*Φέροντες τὰ παρόντα*» κ.λπ. (9 Μαρτίου, εἰς τὸν πρῶτον ἑσπερινὸν) εἰς 4 (δευτεροῦντες τὸ α'), Δόξα, τῶν ἁγίων «*Ἐν ὠδαῖς ἁσμάτων*», Καὶ νῦν, τὸ ἐν συνεχείᾳ θεοτοκίον προσόμοιον «*Ἔργοις σκοτεινοῖς*».

Σημείωσις. Εἰς τὰς λοιπὰς προηγιασμένας, μὴ ὑπάρχοντος ἑορταζομένου ἁγίου, μετὰ τὰ προσόμοια τοῦ Τριωδίου ψάλλονται προσόμοια τοῦ ἁγίου τῆς ἐπαύριον μετὰ τοῦ θεοτοκίου αὐτῶν.

Εἴσοδος μετὰ τοῦ Εὐαγγελίου, «*Φῶς ἰλαρόν*» ἄνευ μέλους, ὁ ἱερεὺς «*Ἐσπέρας*», τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Τριωδίου καὶ τὸ «*Κατευθυνθήτω*» κατὰ τάξιν ὑπὸ τοῦ ἱερέως καὶ τῶν χορῶν. Ὁ Ἀπόστολος τῶν μαρτύρων, Μαρτίου 9, «*Τοσοῦτον ἔχοντες περικείμενον*» (Ἐβρ. ιβ' 1-10), τὸ Εὐαγγέλιον αὐτῶν, Τετ. θ' ἐβδ. Ματθ., «*Ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν*» (Μτθ. κ' 1-16).

Σημείωσις. Μὴ ὑπάρχοντος ἑορταζομένου ἁγίου, ἡ εἴσοδος γίνεται μετὰ θυμιατοῦ, χωρὶς νὰ ἀναγινώσκειται Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον· ἀλλὰ τῇ Μεγ. Ἑβδομάδι ἀναγινώσκειται μόνον Εὐαγγέλιον.

Ἡ ἐκτενής, τὰ τῶν κατηχομένων κ.λπ., καὶ ἀντὶ χερουβικοῦ τὸ «*Νῦν αἱ δυνάμεις*». Κοινωνικὸν «*Εἰς μνημόσυνον*»· τὸ «*Εὐλογήσω τὸν Κύριον*» κ.λπ., καὶ ἡ ἀπόλυσις, εἰς ἣν μνημονεύονται πάλιν οἱ ἅγιοι τῆς 9ης Μαρτίου.

Σημείωσις. Ἐν τῇ τραπέζῃ κατάλυσις οἴνου καὶ ἐλαίου.

Τῇ Τετάρτῃ ἐσπέρας. Τὸ μέγα ἀπόδειπνον μετὰ τοῦ γ' τμήματος τοῦ μεγάλου κανόνος, ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ· Εὐαγγέλιον τῆς Τετάρτης τῶν παννυχίδων «*Ἔχετε πίστιν Θεοῦ*» (Μρ. ια' 23-26, Μτθ. ζ' 7-8)· εἰς τὴν συγχώρησιν «*Πάντων προστατεύεις*».

10. Πέμπτη. Κοδράτου τοῦ ἐν Κορίνθῳ καὶ τῶν σὺν αὐτῷ 5 μαρτύρων (†251). Ἀναστασίας τῆς πατρικίας, Μιχαὴλ Μαυροειδῆ νεομάρτ. τοῦ ἐν Ἀδριανουπόλει (†1544).

Τῆ Πέμπτη πρωί. Τὸ μεσονυκτικόν, ὁ ὄρθρος τῆς ἡμέρας, αἱ ὄραι καὶ ὁ ἑσπερινὸς τῆς ἐπομένης (11 Μαρτίου) ἄνευ προηγιασμένης.

Τῆ Πέμπτη ἑσπέρας. Τὸ μέγα ἀπόδειπνον μετὰ τοῦ δ' τμήματος τοῦ μεγάλου κανόνος· Εὐαγγέλιον τῆς Πέμπτης τῶν παννυχίδων «*Αἰτεῖτε καὶ δοθήσεται ὑμῖν*» (Μτθ. ζ' 7-11)· εἰς τὴν συγχώρησιν «*Σφαγὴν σου τὴν ἄδικον*».

11. Παρασκευή. Σωφρονίου πατρ. Ἱεροσολύμων (†638-44). Πιονίου, Τροφίμου καὶ Θαλλοῦ τῶν μαρτύρων, Θεοδώρας ὁσίας (τῆς ἐκ Σερβίων Κοζάνης) βασιλίσης Ἄρτης.

Τῆ Παρασκευῆ πρωί. Αἱ ἀκολουθίαι μεσονυκτικοῦ, ὄρθρου καὶ ὠρῶν μετὰ τῶν μακαρισμῶν, ὡς προδεδήλωται.

Ὁ ἑσπερινὸς μετὰ προηγιασμένης. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ ιη' κάθισμα («*Πρὸς Κύριον*»). Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*» (ἤχος πλ. α') ἀπὸ τοῦ στίχου «*Ἐξάγαγε ἐκ φυλακῆς*» τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας (ἐκ τοῦ Τριωδίου) «*Δεῦτε πιστοί*» (δίς), τὰ 4 μαρτυρικὰ τοῦ δ' ἤχου «*Ὁ ἐνδοξαζόμενος*» κ.λπ. (βλ. ἐν τέλει τοῦ Τριωδίου) καὶ τὰ 4 ἰδιόμελα τοῦ ἁγίου Θεοδώρου (ἐκ τοῦ Τριωδίου) «*Δεῦτε, φιλομάρτυρες*» κ.λπ., Δόξα, «*Ὀργάνῳ χρησάμενος*», Καὶ νῦν, «*Ὁ διὰ σὲ θεοπάτωρ*» (βλέπε ἐν τέλει τοῦ Τριωδίου, Παρασκευὴ ἑσπέρας, ἤχος δ'). Εἴσοδος μετὰ θυμιατοῦ, «*Φῶς ἰλαρόν*», τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Τριωδίου, «*Κατευθυνθήτω*», «*Νῦν αἱ δυνάμεις*», κοινωνικὸν «*Γεύσασθε καὶ ἴδετε*», «*Εὐλογήσω τὸν Κύριον*».

Τῆ Παρασκευῆ ἑσπέρας. Οἱ α' χαιρετισμοὶ τῆς Θεοτόκου. Ἀναγινώσκεται τὸ μικρὸν ἀπόδειπνον, ὡς ἐν τῷ Ὁρολογίῳ. Μετὰ τὸ «*Ἄξιον ἐστὶ*» ψάλλεται ὁ κανὼν τοῦ Ἀκαθίστου «*Ἀνοίξω τὸ στόμα μου*» ἀνὰ 6 τροπάρια εἰς ἐκάστην ὠδὴν· εἶτα τὸ «*Τῆ ὑπερμάχῳ*» δίχορον, καὶ ἀναγινώσκεται ἡ α' στάσις τῶν οἰκῶν (Χαιρετισμῶν) τῆς Θεοτόκου (Α-Z)· εἶτα «*Τῆ ὑπερμάχῳ στρατηγῷ*» σύντομον, τὸ τρισάγιον κ.τ.λ. καὶ τὸ κοντάκιον τοῦ μεγαλομάρτυρος·

«Πίστιν Χριστοῦ ὡσεὶ θώρακα, ἔνδον λαβὼν ἐν καρδίᾳ σου, τὰς ἐναντίας δυνάμεις κατεπάτησας, πολυάθλε· καὶ στέφει οὐρανίῳ ἐστέφθης αἰωνίως ὡς ἀήττητος»·

«Κύριε, ἐλέησον» (μ'), «Ὁ ἐν παντὶ καιρῷ», καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ μικροῦ ἀποδείπνου. Μετὰ τὸ «Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου» τὸ Εὐαγγέλιον τῆς παννυχίδος (Ἰω. ιε' 1-7), ἡ μικρὰ ἀπόλυσις, τὸ «Εὐξώμεθα», τὸ κάθισμα «Τὴν ὠραιότητα» καὶ εἶτα «Δι' εὐχῶν» (Τ.Μ.Ε., διάταξις Τριωδίου §26).

Σημείωσις. Ἡ τάξις αὕτη τῶν χαιρετισμῶν τηρεῖται καὶ κατὰ τὰς ἐφεξῆς Παρασκευὰς τῆς β', γ' καὶ δ' ἐβδομάδος, ἄνευ ὅμως Εὐαγγελίου. Κοντάκιον δὲ λέγεται τότε τὸ ἐξῆς, ἐφόσον τῷ Σαββάτῳ δὲν τύχη ἐορταζόμενος ἅγιος·

«Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως, τῷ φυτουργῷ τῆς κτίσεως, ἡ οἰκουμένη προσφέρει σοι, Κύριε, τοὺς θεοφόρους μάρτυρας· ταῖς αὐτῶν ἰκεσίαις, ἐν εἰρήνῃ βαθεῖα τὴν ἐκκλησίαν σου, διὰ τῆς Θεοτόκου συντήρησον, πολυέλεε».

12. Σάββατον α' τῶν νηστειῶν. «Θεοδώρου μεγαλομ. τοῦ Τήρωνος (μνήμη διὰ κολλύβων θαύματος)». Θεοφάνους τοῦ ὁμολογητοῦ (†818). Γρηγορίου Ῥώμης τοῦ Διαλόγου (†604), Φινεὲς τοῦ δικαίου (1430 π.Χ.), Συμεὼν τοῦ νέου Θεολόγου (†1022).

Εἶδησις. Κατὰ τὰ Σάββατα τῆς Τεσσαρακοστῆς, τὸ μὲν πρῶν ψάλλεται ἡ ἀκολουθία τοῦ ὄρθρου καὶ τελεῖται ἡ λειτουργία τοῦ ἱ. Χρυσοστόμου, τὸ δὲ ἐσπέρας ψάλλεται, ὡς συνήθως, ὁ ἐσπερινὸς τῆς ἐπαύριον Κυριακῆς, καθ' ἣν τελεῖται ἡ λειτουργία τοῦ μεγ. Βασιλείου.

Τῷ Σαββάτῳ πρῶν. Μεσονυκτικὸν τοῦ Σαββάτου μὲ τὸ ἀπολυτίκιον καὶ κοντάκιον τοῦ ἁγίου [ἢ τὸ σύνηθες μεσονυκτικὸν ἐπὶ μνήμη ἐορταζομένου ἁγίου, ἐν ᾧ μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν ψάλλονται τὰ διὰ τὸν στίχον τῶν αἰνῶν ἰδιόμελα τοῦ ἁγ. Θεοδώρου «Χορεύουσι στίφη μαρτύρων» κ.λπ. δίχα μὲν τῶν πρὸ αὐτῶν στίχων, ἀλλὰ μετὰ τοῦ Δόξα εἰς τὸ δ' καὶ τοῦ Καὶ νῦν εἰς τὸ θεοτοκίον· τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον «Μεγάλα τὰ τῆς πίστεως»].

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» ἀπολυτίκιον «Μεγάλα τὰ τῆς πίστεως», Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, «Πάντα ὑπὲρ ἐννοϊαν». Καθίσματα [μετὰ τὴν α' στιχολ.] μόνον τὰ 3 μαρτυρικὰ τοῦ δ' ἤχου (τὸ νεκρώσιμον δὲν λέγεται) «Οἱ μάρτυρές σου, Κύ-

ριε» κ.λπ. (ζήτει ἅπαντα ἐν τέλει τοῦ Τριωδίου), Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ α΄ θεοτοκίον τοῦ ἤχου «Τὸ ἀπ’ αἰῶνος», εἶτα [μετὰ τὸν Ἄμωμον] τὰ τοῦ ἁγίου (Τριώδιον, Σάββατον α΄ ἑβδομ.) «Ζέων πίστεως», Δόξα, «Θεῖον δῶρον», Καὶ νῦν, θεοτοκίον «Ἡ τὸν ἀχώρητον Θεόν». Ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα. Κανόνες, ὁ τοῦ Μηναίου καὶ οἱ δύο τοῦ Τριωδίου· ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὰ μεσώδια καθίσματα τοῦ ἁγίου Θεοδώρου· ἀφ’ ς΄ τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ἁγίου, τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας καὶ τὸ ὑπόμνημα τοῦ Τριωδίου. Καταβασίαι «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»· «Τὴν τιμιωτέραν»· «Ἄπας γηγενῆς». Ἐξαποστειλάρια, αἶνοι, Δόξα, Καὶ νῦν, ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ. Δοξολογία μεγάλη, ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ συνήθη ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς ἢ γ΄ καὶ ἢ ς΄ ᾠδῆ τοῦ πρώτου κανόνος τοῦ Τριωδίου]. Μετὰ τὴν εἴσοδον ἀπολυτίκια «Μεγάλα τὰ τῆς πίστεως» καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Προστασία». μαρτυρικά· Ἀπόστολος –μετὰ τοῦ προκειμένου καὶ τοῦ ἀλληλουιαρίου αὐτοῦ– τοῦ ἁγίου (26 Ὀκτ.), «Ἐνδυναμοῦ ἐν τῇ χάριτι» (Β΄ Τιμ. β΄ 1-10)· Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας, «Ἐπορεύετο ὁ Ἰησοῦς ἐν τοῖς σάββασιν» (Ματ. β΄ 23-γ΄ 5). Καθεξῆς ἡ θ. λειτουργία τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου· «Ἄξιον ἐστί»· κοινωνικὸν «Εἰς μνημόσυνον». Μετὰ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν γίνεται ἡ εὐλόγησις τῶν ἑορτιῶν κολλύβων μετὰ τῆς εὐχῆς «Ὁ πάντα τελεσφορήσας τῷ λόγῳ σου» (βλ. Ἱερατικόν)· εἶτα «Εἶη τὸ ὄνομα Κυρίου» καὶ ἀπόλυσις.

Σημείωσις. Ἐπειδὴ ὑπάρχει συνήθεια νὰ προσάγονται σήμερον κόλλυβα διὰ τοὺς κεκοιμημένους καὶ νὰ τελεῖται νεκρώσιμον τρισάγιον, ἂν καὶ δὲν εἶναι Ψυχοσάββατον, δυνατὸν πρῶτον μὲν μετὰ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν νὰ εὐλογηθοῦν τὰ πρὸς τιμὴν τοῦ ἁγίου ἑόρτια κόλλυβα, μετὰ δὲ τὸ «Δι’ εὐχῶν» τῆς λειτουργίας ὁ ἱερεὺς εὐθὺς νὰ βάλῃ «Εὐλογητὸς» καὶ νὰ τελέσῃ κατὰ τὰ εἰωθότα τὸ νεκρώσιμον τρισάγιον ἐπὶ τῶν ἄλλων κολλύβων.

